

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**1 Ocak – 30 Eylül 2016 ara hesap dönemine ait
özet konsolide finansal tablolar**

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

1 Ocak-30 Eylül 2016 ara hesap dönemine ait özet konsolide finansal tablolar

İçindekiler

Sayfa

Ara dönem konsolide finansal durum tablosu	1
Ara dönem konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	2
Ara dönem konsolide özkaynak değişim tablosu	3
Ara dönem konsolide nakit akış tablosu	4
Ara dönem özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar	5 - 51
Not 1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu	5-6
Not 2 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar	7-16
Not 3 İşletme birleşmeleri	16
Not 4 Nakit ve nakit benzerleri	16-17
Not 5 Borçlanmalar	18-20
Not 6 Ticari alacaklar ve borçlar	21-22
Not 7 Diğer alacaklar ve borçlar	22
Not 8 Stoklar	23
Not 9 Finansal yatırımlar	23
Not 10 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	23-24
Not 11 Yatırım amaçlı gayrimenkuller	24
Not 12 Maddi duran varlıklar	25-26
Not 13 Maddi olmayan duran varlıklar	26
Not 14 Peşin ödenmiş giderler	27
Not 15 Diğer varlıklar ve yükümlülükler	27-28
Not 16 Ertelenmiş gelirler	29
Not 17 Karşılıklar	29-32
Not 18 Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	32
Not 19 Diğer borçlar	32
Not 20 Türev araçlar	33-34
Not 21 Devlet teşvik ve yardımları	34-35
Not 22 Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler	36-37
Not 23 Özkaynaklar	37-38
Not 24 Hasılat ve satışların maliyeti	39
Not 25 Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri	40
Not 26 Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)	41
Not 27 Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	41
Not 28 Finansman gelirleri/(giderleri)	42
Not 29 Vergi varlık ve yükümlülükleri	42-44
Not 30 Pay başına kazanç	44
Not 31 İlişkili taraf açıklamaları	44-47
Not 32 Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi	48-51
Not 33 Bilanço tarihinden sonraki olaylar	51

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla ara dönem konsolide finansal durum tablosu (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

Varlıklar	Notlar	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmiş
		30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Dönen varlıklar		13.367.090	8.674.981
Nakit ve nakit benzerleri	4	7.326.601	3.027.546
Ticari alacaklar	6	2.208.088	2.539.832
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	6, 31	334.871	658.673
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		1.873.217	1.881.159
Diğer alacaklar	7	36.583	25.815
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		36.583	25.815
Türev araçlar	20	16.892	18.845
Stoklar	8	2.918.390	2.102.161
Peşin ödenmiş giderler	14	135.747	132.093
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	29	95.202	4.317
Diğer dönen varlıklar	15	629.587	824.372
Duran varlıklar		17.150.771	16.795.135
Finansal yatırımlar	9	4.000	4.000
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	10	851.107	762.217
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	4.621	4.621
Maddi duran varlıklar	12	11.575.007	11.479.744
Maddi olmayan duran varlıklar	13	50.331	59.409
Diğer maddi olmayan duran varlıklar		50.331	59.409
Türev araçlar	20	219.034	250.027
Peşin ödenmiş giderler	14	254.911	179.695
Ertelenmiş vergi varlığı	29	3.206.441	3.202.503
Diğer duran varlıklar	15	985.319	852.919
Toplam varlıklar		30.517.861	25.470.116
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		13.239.573	8.828.240
Kısa vadeli borçlanmalar	5	640.233	94.023
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	5	2.711.041	1.777.358
Ticari borçlar	6	5.880.263	3.878.036
İlişkili taraflara ticari borçlar	6, 31	59.029	80.273
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		5.821.234	3.797.763
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	18	38.566	70.129
Diğer borçlar	19	11.000	14.288
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		11.000	14.288
Türev araçlar	20	182.341	40.379
Ertelenmiş gelirler	16	2.176	23.111
Dönem karı vergi yükümlülüğü	29	152.702	133.346
Kısa vadeli karşılıklar	17	132.309	70.604
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		56.877	7.952
Diğer kısa vadeli karşılıklar		75.432	62.652
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	15	3.488.942	2.726.966
Uzun vadeli yükümlülükler		9.472.978	8.273.427
Uzun vadeli borçlanmalar	5	9.220.623	8.048.039
Uzun vadeli karşılıklar	17	197.872	193.973
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		197.872	193.973
Ertelenmiş gelirler	16	2.367	2.560
Türev araçlar	20	50.652	27.244
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	15	1.464	1.611
Toplam yükümlülükler		22.712.551	17.101.667
Özkaynaklar		7.805.310	8.368.449
Ödenmiş sermaye	23	250.419	250.419
Sermaye düzeltme farkları	23	1.344.243	1.344.243
Paylara ilişkin primler (iskontolar)		172	172
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		(3.622)	(3.622)
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)		(3.622)	(3.622)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)		(3.622)	(3.622)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		(547.299)	(410.631)
Yabancı para çevrim farkları		18.299	17.556
Riskten korunma kazançları (kayıpları)		(647.859)	(510.448)
Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)		(647.859)	(510.448)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirlerinden kar/zararda sınıflandırılacak paylar		82.261	82.261
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	23	331.337	163.401
Geçmiş yıllar karları veya zararları		5.363.804	4.410.959
Net dönem karı veya zararı		990.299	2.550.168
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		7.729.353	8.305.109
Kontrol gücü olmayan paylar		75.957	63.340
Toplam kaynaklar		30.517.861	25.470.116

30 Eylül 2016 tarihi ve bu tarihte sona eren hesap dönemi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolar, yayınlanmak üzere 31 Ekim 2016 tarihli yönetim kurulu toplantısında onaylanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmemiş
		1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Hasılat	24	24.095.452	9.450.882	27.994.812	10.445.504
Satışların maliyeti	24	(22.045.598)	(8.533.401)	(25.157.894)	(9.232.818)
Brüt kar (zarar)		2.049.854	917.481	2.836.918	1.212.686
Genel yönetim giderleri	25	(529.290)	(183.689)	(446.637)	(174.269)
Pazarlama giderleri	25	(151.591)	(55.797)	(130.820)	(51.840)
Araştırma ve geliştirme giderleri	25	(20.593)	(7.129)	(17.073)	(4.880)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	99.846	(56)	103.358	40.125
Esas faaliyetlerden diğer giderler	26	(77.688)	(67.041)	(778.111)	(427.732)
Esas faaliyet karı (zararı)		1.370.538	603.769	1.567.635	594.090
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	27	-	10	769	557
Yatırım faaliyetlerinden giderler	27	(126)	-	-	-
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından (zararlarından) paylar	10	130.147	61.476	41.259	31.882
Finansman geliri (gideri) öncesi faaliyet karı (zararı)		1.500.559	665.255	1.609.663	626.529
Finansman gelirleri	28	328.715	197.164	1.002.239	508.224
Finansman giderleri	28	(780.951)	(308.649)	(1.433.523)	(636.718)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı (zararı)		1.048.323	553.770	1.178.379	498.035
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri) geliri		(44.460)	31.968	563.675	252.478
Dönem vergi (gideri) geliri		(103.118)	(54.677)	(12.790)	(6.947)
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri	29	58.658	86.645	576.465	259.425
Sürdürülen faaliyetler dönem karı (zararı)		1.003.863	585.738	1.742.054	750.513
Diğer kapsamlı gelirler:					
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar		(137.615)	(85.512)	(734.511)	(511.213)
Yabancı para çevrim farkları		743	773	7.358	3.981
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir (gider)		(171.878)	(106.990)	(927.338)	(643.994)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		33.520	20.705	185.469	128.800
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri		33.520	20.705	185.469	128.800
Diğer kapsamlı gelir (gider)		(137.615)	(85.512)	(734.511)	(511.213)
Toplam kapsamlı gelir (gider)		866.248	500.226	1.007.543	239.300
Dönem karının (zararının) dağılımı:					
Kontrol gücü olmayan paylar		13.564	4.868	6.799	490
Ana ortaklık payları		990.299	580.870	1.735.255	750.023
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı					
Kontrol gücü olmayan paylar		12.617	4.173	6.542	340
Ana ortaklık payları		853.631	496.053	1.001.001	238.960
Sürdürülen faaliyetlerden pay başına kazanç (zarar)					
Nominal değeri 1 Kr olan pay başına kazanç (Kr)	30	3,95	2,32	6,93	3,00

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide özkaynak değişim tablosu (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)			Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)			Birikmiş karlar						
	Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)	Riskten korunma kazançları (kayıpları)	Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar/zararda sınıflandırılacak paylar	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları veya zararları	Net dönem karı veya zararı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar				
Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Paylara ilişkin primler (iskontolar)	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)	Yabancı para çevrim farkları								
Bağımsız denetimden geçmemiş													
1 Ocak 2015	250.419	1.344.243	172	(11.186)	(447)	12.058	54.256	163.401	2.884.837	1.458.963	6.156.716	55.914	6.212.630
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin etkileri													
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	67.159	-	67.159	-	67.159
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	-	1.458.963	(1.458.963)	-	-	-
- Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.046)	(6.046)
- Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	-	(741.612)	7.358	-	-	-	1.735.255	1.735.255	6.799	1.742.054
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	(741.612)	7.358	-	-	-	-	(734.254)	(257)	(734.511)
									-	1.735.255	1.001.001	6.542	1.007.543
30 Eylül 2015	250.419	1.344.243	172	(11.186)	(742.059)	19.416	54.256	163.401	4.410.959	1.735.255	7.224.876	56.070	7.281.286
Bağımsız denetimden geçmemiş													
1 Ocak 2016	250.419	1.344.243	172	(3.622)	(510.448)	17.556	82.261	163.401	4.410.959	2.550.168	8.305.109	63.340	8.368.449
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin etkileri													
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	198.338	-	198.338	-	198.338
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	167.936	2.382.232	(2.550.168)	-	-	-
- Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.627.725)	-	(1.627.725)	-	(1.627.725)
- Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	-	(137.411)	743	-	-	-	990.299	990.299	13.564	1.003.863
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	(137.411)	743	-	-	-	-	(136.668)	(947)	(137.615)
									-	990.299	853.631	12.617	866.248
30 Eylül 2016	250.419	1.344.243	172	(3.622)	(647.859)	18.299	82.261	331.337	5.363.804	990.299	7.729.353	75.957	7.805.310

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
konsolide nakit akış tablosu**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

Notlar	Bağımsız denetimden geçmemiş	
	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015
İşletme faaliyetlerinden nakit akışları	3.692.369	(1.675.592)
Dönem karı (zararı)	1.003.863	1.742.054
Dönem net karı (zararı) mutabakatı ile ilgili düzeltmeler	307.737	125.803
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	12, 13 406.223	317.159
Değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	(102.114)	(90.204)
Stok değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	8 (102.114)	(90.204)
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	17 63.816	65.421
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	28 267.456	267.749
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler	(124.874)	(467.652)
Gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmeler	82.843	(418.192)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	10 (130.147)	(41.259)
Vergi gideri (geliri) ile ilgili düzeltmeler	44.460	(563.675)
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar (kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	27 126	(769)
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	28 (202.625)	1.046.148
Kar (zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler	2.573	11.077
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler	2.312.060	(3.453.975)
Ticari alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler	328.143	(2.992.130)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler	148.997	(475.302)
Stoklardaki azalışlar (artışlar) ile ilgili düzeltmeler	(714.115)	(261.928)
Ticari borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler	2.006.912	(812.736)
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler	542.123	1.088.121
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları	3.623.660	(1.586.118)
Vergi iadeleri (ödemeleri)	(135.991)	(5.828)
Diğer nakit girişleri (çıkışları)	204.700	(83.646)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları	(547.914)	(654.472)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri	309	1.046
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	(590.223)	(725.518)
Alınan temettüler	10 42.000	70.000
Finansman faaliyetlerinden nakit akışları	904.538	351.772
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri	24.908.319	16.173.865
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	(22.201.275)	(15.667.646)
Ödenen temettüler	(1.627.725)	(6.046)
Ödenen faiz	(383.301)	(269.582)
Alınan faiz	208.520	121.181
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)	4.048.993	(1.978.292)
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi	124.874	467.652
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)	4.173.867	(1.510.640)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	2.199.168	3.211.406
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4 6.373.035	1.700.766

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") 16 Kasım 1983 tarihinde kurulmuştur. Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Ham petrol tedarik ve rafine etmek, gerektiğinde petrol ürünlerini ithal ve ihraç etmek ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler, yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri tedarik ederek işlemek veya bu maddeleri üretmek ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Üretim faaliyetinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlamak ve bunun için ambalaj endüstrisi kurmak, atık, yan ürün ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurmak ve işletmek,
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek. Bunun için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeyi tedarik ederek kullanmak ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğalgazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve dağıtımını yapmak, yaptırmak, bu amaç ve konularda kısmen ya da tamamen faaliyet göstermek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıkların hisse senetlerini ve hisseyi temsil eden evraklarını temellük etmek, gerektiğinde satmak, iştirak paylarını almak veya devretmektir.

Tüpraş ve bağlı ortaklıklarının (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye'de olup, Grup'un faaliyetleri rafinaj sektörü altında toplanmıştır.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1991 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") (eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda (İMKB)) işlem görmektedir. 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla, Şirket'in BİST'e kayıtlı %49 oranında hissesi mevcuttur. Aynı tarih itibarıyla Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Not 23):

	%
Enerji Yatırımları A.Ş.	51,00
Halka açık kısım	49,00
	100,00

Şirket ana ortağı; Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Bakırköy Tankercilik A.Ş. ("Bakırköy") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karaköy Tankercilik A.Ş. ("Karaköy") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Çengelköy Tankercilik A.Ş. ("Çengelköy") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Pendik Tankercilik A.Ş. ("Pendik") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tuzla Tankercilik A.Ş. ("Tuzla") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş. ("Körfez") (*)	Türkiye	Hava taşımacılığı ve ulaştırma

(*) Körfez, Grup'un 30 Eylül 2016 tarihinde sona eren ara döneme ait özet konsolide finansal tabloları açısından önemlilik teşkil etmemesi nedeniyle konsolidasyon kapsamına alınmayarak satılmaya hazır finansal varlık olarak muhasebeleştirilmiştir. Körfez'in 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla aktif toplamı 6.510 bin TL ve net dönem zararı 1.341 bin TL'dir.

(**) Grup'un bağlı ortaklıklarından Bakırköy, Karaköy ve Çengelköy Ocak 2016'da; Pendik ve Tuzla Temmuz 2016'da kurulmuş olup; 30 Eylül 2016 tarihinde sonra eren döneme ait konsolide finansal tablolarda konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

Müşterek yönetime tabi ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Türkiye	Denizcilik hizmetleri
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 30 Eylül 2016 tarihinde 5.241'dir (31 Aralık 2015 – 5.131).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Güney Mahallesi
Petrol Caddesi No:25 41790
Körfez, Kocaeli

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Uygulanan muhasebe standartları

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan Seri II, 14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'nı / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS/TFRS") esas alınmıştır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un finansal tabloları, bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

Türkiye Muhasebe Standardı No:34 "Ara Dönem Finansal Raporlama" uyarınca işletmeler, ara dönem finansal tablolarını tam set veya özet olarak hazırlamakta serbesttirler. Grup bu çerçevede, ara dönemlerde özet konsolide finansal tablo hazırlamayı tercih etmiştir. Dolayısıyla bu ara dönem özet konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2015 tarihli konsolide finansal tabloları ile beraber okunmalıdır.

Grup ile Grup'a bağlı Türkiye'de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ("Maliye Bakanlığı") tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen satılmaya hazır finansal varlıklar ve türev araçlar dışında, tarihi maliyet esasına baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Fonksiyonel ve sunum para birimi

Grup bünyesinde yer alan şirketlerin finansal tablolarındaki her bir kalem, şirketlerin operasyonlarını sürdürdükleri temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir ('fonksiyonel para birimi'). Konsolide finansal tablolar, Tüpraş'ın fonksiyonel ve sunum para birimi olan TL para birimi kullanılarak sunulmuştur.

2.1.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemine ait özet konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2016 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

i) 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 11 – Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri'nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin, bu TFRS'de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS'lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme, TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS'lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

TMS 16 ve TMS 38 – Kabul edilebilir Amortisman ve İtfa Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler)

TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler, maddi duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 41 Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler (Değişiklikler)

TMS 16'da, "taşıyıcı bitkiler" in muhasebeleştirilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Yayınlanan değişiklikte üzüm asması, kauçuk ağacı ya da hurma ağacı gibi canlı varlık sınıfından olan taşıyıcı bitkilerin, olgunlaşma döneminden sonra bir dönemden fazla ürün verdiği ve işletmeler tarafından ürün verme ömrü süresince tutulduğu belirtilmektedir. Ancak taşıyıcı bitkiler, bir kere olgunlaştıktan sonra önemli biyolojik dönüşümden geçmedikleri için ve işlevleri imalat benzeri olduğu için, değişiklik taşıyıcı bitkilerin TMS 41 yerine TMS 16 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğini ortaya koymakta ve "maliyet modeli" ya da "yeniden değerlendirme modeli" ile değerlendirilmesine izin vermektedir. Taşıyıcı bitkilerdeki ürün ise TMS 41'deki satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer modeli ile muhasebeleştirilecektir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TMS 27 – Bireysel Mali Tablolarda Özkaynak Yöntemi (TMS 27'de Değişiklik)

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27'de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
- TFRS 9 uyarınca
- veya
- TMS 28'de tanımlanan özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklikler

TFRS 10 ve TMS 28'deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için TFRS 10 ve TMS 28'de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, TFRS 3'te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişiksiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. Söz konusu değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon istisnasının uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28'de Değişiklik)

Şubat 2015'te, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanması sırasında ortaya çıkan konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28'de değişiklikler yapmıştır. Değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TMS 1: Açıklama İnisiyatifi (TMS 1'de Değişiklik)

TMS 1'de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; Önemlilik, Ayırıştırma ve alt toplamlar, Dipnot yapısı, Muhasebe politikaları açıklamaları, Özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Değişikliklerin Grup'un ara dönem özet konsolide finansal tablo dipnotları üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

KGK, "TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi"ni yayınlamıştır. Doküman, değişikliklerin sonucu olarak değişikliğe uğrayan standartlar ve ilgili Gereçekler hariç, dört standarda beş değişiklik getirmektedir. Etkilenen standartlar ve değişikliklerin konuları aşağıdaki gibidir:

- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler – elden çıkarma yöntemlerindeki değişikliklerin (satış veya ortaklara dağıtım yoluyla) yeni bir plan olarak değil, eski planın devamı olarak kabul edileceğine açıklık getirilmiştir
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – bir finansal varlığın devredilmesinde hizmet sözleşmelerinin değerlendirilmesine ve netleştirmeye ilişkin TFRS 7 açıklamalarının ara dönem özet finansal tablolar için zorunlu olmadığına ilişkin açıklık getirilmiştir
- TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar – yüksek kaliteli kurumsal senetlerin pazar derinliğinin, borcun bulunduğu ülkede değil borcun taşındığı para biriminde değerlendirileceğine açıklık getirilmiştir
- TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama – gerekli ara dönem açıklamalarının ya ara dönem finansal tablolarda ya da ara dönem finansal tablolardan gönderme yapılarak sunulabileceğine açıklık getirilmiştir.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Ara dönem özet konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Yapılan değişikliklerle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini standardın diğer safhaları KGK tarafından kabul edildikten sonra değerlendirecektir.

TFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

KGK Eylül 2016'da TFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Yayınlanan bu standart, UMSK'nın Nisan 2016'da UFRS 15'e açıklık getirmek için yaptığı değişiklikleri de içermektedir. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatın uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. TFRS 15'in uygulama tarihi 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 15'e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

iii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/ yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

UMSK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2015'te TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yıllık İyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gerekçeleri'nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

UFRS 9 Finansal Araçlar – Nihai Standart (2014)

UMSK, Temmuz 2014'te UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçecek olan ve sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi aşamalarından oluşan projesi UFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai olarak yayınlamıştır. UFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanında muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir beklenen kredi kaybı modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, UFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonun seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen sorunu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir; ancak, erken uygulamaya izin verilmektedir. Ayrıca, finansal araçların muhasebesi değiştirilmeden 'kendi kredi riski' ile ilgili değişikliklerinin tek başına erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

UMSK Ocak 2016'da UFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. UFRS 16, UMS 17 ve UMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. UFRS 15 "Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat" standardı da uygulandığı sürece UFRS 16 için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UMS 12 Gelir Vergileri: Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler gerçeğe uygun değeri ile ölçülen borçlanma araçlarına ilişkin ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Değişiklikler; gerçekleşmemiş zararlar için ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi hükümleri konusunda, uygulamadaki mevcut farklılıkları gidermeyi amaçlamaktadır. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak, değişikliklerin ilk kez uygulandığı dönem, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin açılış özkaynaklarındaki etki, açılış geçmiş yıllar karları/zararları ve diğer özkaynak kalemleri arasında ayrıştırılmadan, açılış geçmiş yıllar karları/zararlarında (ya da uygun olması durumunda bir diğer özkaynak kaleminde) muhasebeleştirilebilecektir. Grup bu muafiyeti uygulaması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklama yapacaktır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UMS 7 Nakit Akış Tabloları (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler, şirketin finansman faaliyetleri konusunda finansal tablo kullanıcılarına sağlanan bilgilerin iyileştirilmesi için UMS 7'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Dipnot açıklamalarındaki iyileştirmeler, şirketlerin finansal borçlarındaki değişiklikler için bilgi sağlamasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup'un bu değişiklikleri ilk kez uygulamasında, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgi sunulmasına gerek yoktur. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UFRS 2 Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırma ve Ölçümü (Değişiklikler)

UMSK Haziran 2016'da, UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yayınlamıştır. Değişiklikler, belirli hisse bazlı ödeme işlemlerinin nasıl muhasebeleştirilmesi gerektiği ile ilgili UFRS 2'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Değişiklikler aşağıdaki konuların muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır;

- a. nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemelerin ölçümünde hakediş koşullarının etkileri,
- b. stopaj vergi yükümlülükleri açısından net mahsup özelliği bulunan hisse bazlı ödeme işlemleri,
- c. işlemin niteliğini nakit olarak ödenen hisse bazlı işlemde özkaynağa dayalı hisse bazlı işleme dönüştüren hüküm ve koşullardaki değişiklikler.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri (Değişiklikler);

UMSK Eylül 2016'da, UFRS 4 'Sigorta Sözleşmeleri' standardında değişiklikler yayımlamıştır. UFRS 4'de yapılan değişiklik iki farklı yaklaşım sunmaktadır: 'örtük yaklaşım (overlay approach)' ve 'erteleyici yaklaşım (deferral approach)'. Yeni değiştirilmiş standart:

- a. Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce UFRS 9 Finansal Araçlar standardının uygulanmasından oluşabilecek dalgalanmayı kar veya zarardan ziyade diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirme hakkı sağlayacaktır, ve
- b. Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere UFRS 9 Finansal Araçlar standardını isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici uygulama muafiyeti getirecektir. UFRS 9 Finansal Araçlar standardını uygulamayı erteleyen işletmeler halihazırda var olan UMS 39 'Finansal Araçlar' standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.1.3 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren müşterek yönetime tabi ortaklıkların finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltmeler yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri konsolide bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları diğer kapsamlı gelir tablosu ve özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevrim farkları hesabı altında takip edilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1.4 Konsolidasyon esasları

- a) 30 Eylül 2016 tarihinde sona eren ara döneme ait özet konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Tüpraş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.
- b) Ocak 2016'da kurulan Bakırköy, Karaköy, Çengelköy ve Temmuz 2016'da kurulan Tuzla ve Pendik haricinde 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkları'nın oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir.

	30 Eylül 2016		31 Aralık 2015	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı Ortaklık				
Ditaş	79,98	79,98	79,98	79,98
Üsküdar	79,98	79,98	79,98	79,98
Damla	79,98	79,98	79,98	79,98
Beykoz	79,98	79,98	79,98	79,98
Kadıköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Sarıyer	79,98	79,98	79,98	79,98
Kartal	79,98	79,98	79,98	79,98
Maltepe	79,98	79,98	79,98	79,98
Salacak	79,98	79,98	79,98	79,98
Karşıyaka	79,98	79,98	79,98	79,98
Bakırköy	79,98	79,98	-	-
Karaköy	79,98	79,98	-	-
Çengelköy	79,98	79,98	-	-
Pendik	79,98	79,98	-	-
Tuzla	79,98	79,98	-	-

Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüleri, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

- c) Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar, Grup'un bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden veya ilişkili tarafların sahip olduğu paylara ait oy haklarını onlar adına kullanma yetkisinden yararlanarak sağlamaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar. Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kapsamlı gelir tablosu, Grup'un Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklarının faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıktaki payı oranında Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların oranları gösterilmiştir:

	30 Eylül 2016		31 Aralık 2015	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılarak değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıklar				
Opet	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet International Limited (*)	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet Trade B.V. (*)	50,00	40,00	50,00	40,00
Tasfiye Halinde Opet Trade Singapore (*) (**)	50,00	40,00	50,00	40,00
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş. (*)	16,65	13,32	16,65	13,32
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. (*)	12,50	10,00	12,50	10,00
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00

(*) İlgili şirketler Opet'in finansal tablolarında konsolidasyon kapsamına alınmaktadır veya özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir.

(**) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

- d) Grup'un toplam oy haklarının %20'nin altında olduğu veya %20'nin üzerinde olmakla birlikte Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır (Not 9).
- e) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosunda ana ortaklık dışı pay olarak gösterilmiştir.

2.2. Muhasebe politikalarında değişiklikler

2.2.1 Karşılaştırmalı bilgiler

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Grup, 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunu 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide finansal durum tablosu ile 30 Eylül 2016 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, nakit akış tablosunu ve özkaynak değişim tablosunu ise 30 Eylül 2015 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide finansal tabloların hazırlanması esnasında karşılaştırmalı finansal tablolarda yapılan sınıflandırma değişiklikleri aşağıdaki gibidir:

- Şirket'in 30 Eylül 2015 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide kapsamlı gelir tablosunda esas faaliyetlerden diğer giderler hesabında kaydedilmiş olan 35.036 bin TL tutarındaki çalışmayan kısım giderleri satışların maliyeti hesabına sınıflandırılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2.2 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren döneme ilişkin özet ara dönem konsolide finansal tablolar, TFRS'nin ara dönem finansal tabloların hazırlanmasına yönelik TMS 34 standardına uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca, 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında uygulanan muhasebe politikalarıyla tutarlı olan muhasebe politikalarının uygulanması suretiyle hazırlanmıştır. Dolayısıyla, bu özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar ile birlikte değerlendirilmelidir.

3. İşletme birleşmeleri

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren ara dönem içerisinde gerçekleşen herhangi bir işletme birleşmesi yoktur.

4. Nakit ve nakit benzerleri

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Bankalar		
Gelir payı (bloke)	953.512	823.645
Vadeli mevduat	6.367.555	2.151.632
Vadesiz mevduat	5.480	47.536
Vadeli mevduat faiz tahakkukları	54	4.733
Toplam	7.326.601	3.027.546

Gelir payı (bloke)

Şirket tarafından, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirlendiği üzere, müşterilerden alınan gelir payı bankalarda tutulmakta ve Şirket kayıtlarında bloke mevduat olarak değerlendirilmektedir. Gelir payları 30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmiştir (Not 15).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

4. Nakit ve nakit benzerleri (devamı)

Vadeli mevduat ve diğer hazır değerler

30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibariyle vadeli mevduatların detayı aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2016

	Etkin faiz oranı %	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	11,69%	3.377.440	217.060	3.594.500
ABD Doları	3,20%	2.399.509	24.929	2.424.438
Avro	1,72%	293.471	54.981	348.452
İngiliz Sterlini	1,30%	165	-	165
Vadeli mevduat		6.070.585	296.970	6.367.555

31 Aralık 2015

	Etkin faiz oranı %	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	13,75%	600.110	-	600.110
ABD Doları	2,28%	1.510.950	11.543	1.522.493
Avro	1,40%	20.730	8.176	28.906
İngiliz Sterlini	1,40%	123	-	123
Vadeli mevduat		2.131.913	19.719	2.151.632

30 Eylül 2016 ve 30 Eylül 2015 tarihleri itibariyle konsolide nakit akış tablosunda yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2016	30 Eylül 2015
Hazır değerler	7.326.601	2.486.584
Eksi: Bloke mevduatlar (Gelir payı)	(953.512)	(780.495)
Eksi: Vadeli mevduat faiz tahakkukları	(54)	(5.323)
Nakit ve nakit benzeri değerler	6.373.035	1.700.766

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli borçlanmalar:		
Kısa vadeli banka kredileri	640.079	94.017
Kredi faiz tahakkukları	154	6
Toplam	640.233	94.023
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:		
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları	2.342.395	1.684.088
Çıkarılmış tahviller	200.000	-
Kredi faiz tahakkukları	129.104	70.783
Tahvil faiz tahakkukları	39.542	22.487
Toplam	2.711.041	1.777.358
Uzun vadeli borçlanmalar:		
Uzun vadeli banka kredileri	7.123.157	5.812.719
Çıkarılmış tahviller	2.097.130	2.235.320
Kredi faiz tahakkukları	336	-
Toplam	9.220.623	8.048.039
Toplam borçlanmalar	12.571.897	9.919.420

Tüpraş tarafından 18 Aralık 2014, 31 Aralık 2014, 16 Ocak 2015 ve 19 Ocak 2015 tarihli özel durum açıklamalarında bildirildiği üzere, yurtiçinde halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara bir milyar Türk Lirası nominal tutara kadar tahvil ihracına yönelik gerekli izinler alınmış ve toplam 200 milyon Türk Lirası nominal tutarındaki, 728 gün vadeli ve altı ayda bir sabit kupon ödemeli tahvil ihracı 19 Ocak 2015 tarihinde tamamlanmıştır.

Tüpraş, 26 Eylül, 17 Ekim, 18 Ekim, 30 Ekim ve 2 Kasım 2012 tarihli özel durum açıklamalarında belirttiği üzere yurtdışında yerleşik yatırımcılara tahvil ihraç etmiş ve tahvil satışı 2 Kasım 2012 tarihinde tamamlamıştır. Satışı tamamlanan toplam 700 milyon ABD Doları tutarındaki tahviller altı ayda bir faiz ödemeli olup bu tahvillerin kupon faiz oranı %4,125 ve vadesi 2 Mayıs 2018'dir.

Tüpraş, 17 Mart 2016 tarihli özel durum açıklamasında belirttiği üzere işletme sermayesi ihtiyaçlarının karşılanması ve borçlanma vadelerinin ağırlıklı ortalamasının uzatılmasını teminen, uzun vadeli dış finansman sağlanması amacıyla HSBC (Koordinatör), ING (Kredi Temsilcisi), The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd., Citibank N.A., Intesa Sanpaolo ve JPMorgan Chase Bank, N.A., London Branch'dan oluşan bankalar topluluğu ile kredi sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşmelere istinaden 29 Mart 2016 tarihinde 261,5 milyon Avro ve 157,5 milyon USD tutarlarında kredi kullanılmıştır. Krediler 6 ayda bir faiz ödemeli, ilk 3 yıl geri ödemesiz ve toplam 5 yıl vadelidir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibariyle kısa ve uzun vadeli borçlanmaların para birimi ve etkin faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

			30 Eylül 2016
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal bakiyeler	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
Avro krediler	2,89	7.000.000	23.526
TL krediler (*)	10,80	616.553.423	616.553
			640.079
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:			
ABD doları krediler	3,04	314.914.269	943.451
Avro krediler	3,21	9.584.272	32.211
TL krediler	10,93	1.366.732.026	1.366.733
TL tahviller	8,97	200.000.000	200.000
			2.542.395
Faiz tahakkukları			168.800
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			3.351.274
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,89	1.764.352.891	5.285.825
ABD doları tahviller	4,17	700.000.000	2.097.130
Avro krediler	2,09	297.981.536	1.001.456
TL krediler	13,15	835.875.817	835.876
			9.220.287
Faiz tahakkukları			336
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			9.220.623

(*) 30 Eylül 2016 tarihi itibariyle, ÖTV, Gümkart ve SGK borçlarının ödenmesinde bankalar tarafından Şirket'e 96.504 bin TL tutarında faizsiz kredi sağlanmıştır (31 Aralık 2015 – 90.673 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

			31 Aralık 2015
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal bakiyeler	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,63	1.150.000	3.344
TL krediler	-	90.672.977	90.673
			94.017
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:			
ABD doları krediler	2,63	314.423.295	914.217
Avro krediler	2,39	13.016.855	41.361
TL krediler	11,26	728.509.803	728.510
			1.684.088
Faiz tahakkukları			93.276
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			1.871.381
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,50	1.585.919.115	4.611.218
ABD doları tahviller	4,17	700.000.000	2.035.320
Avro krediler	3,13	45.375.909	144.187
TL krediler	11,52	1.057.313.726	1.057.314
TL tahviller	8,97	200.000.000	200.000
			8.048.039
Faiz tahakkukları			-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			8.048.039

30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
2017	749.286	2.180.509
2018	3.618.612	2.944.591
2019	1.180.231	602.960
2020	1.251.260	621.157
2021 ve sonrası	2.421.234	1.698.822
Toplam	9.220.623	8.048.039

Tüpraş 2011 yılında, Fuel Oil Dönüşüm Projesi Yatırımının finansmanı için 3 ayrı kredi anlaşması imzalamış olup, bu anlaşmalara istinaden 2011-2015 yılları arasında kredi sigorta ödemeleri ve yatırım harcamaları için toplam 1.998 milyon ABD Doları tutarında kredi kullanmıştır. Finansman paketi kapsamında İspanyol İhracat Kredi Kuruluşu (CESCE) ve İtalyan İhracat Kredi Kuruluşu (SACE) tarafından sigorta edilen krediler ilk 4 yıl anapara ve faiz geri ödemesiz, toplam 12 yıl vadeli, üçüncü kredi anlaşması ise ilk 4 yıl anapara geri ödemesiz, toplam 7 yıl vadeli'dir. Bu kredilerin geri ödemeleri 2015 yılında başlamış olup 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla kredilerin toplam tutarı 1.703 milyon ABD Dolarıdır (31 Aralık 2015–1.850 milyon ABD Doları).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Ticari alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli ticari alacaklar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Ticari alacaklar	1.884.316	1.888.743
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 31)	334.871	658.673
Şüpheli ticari alacaklar	2.676	2.593
Diğer ticari alacaklar	4	16
Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenen finansman geliri	(11.103)	(7.600)
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(2.676)	(2.593)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar (net)	2.208.088	2.539.832

Tüpraş, 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 1.787.852 bin TL'yi (31 Aralık 2015 – 778.111 bin TL) ticari alacaklardan düşmüştür.

Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların kredi kalitesi

Grup, vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış veya koşulları yeniden görüşülmüş ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detayları dört grupta incelemektedir. 30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla söz konusu ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Grup 1	1.886	245
Grup 2	495.000	285.691
Grup 3	1.489.600	1.273.775
Grup 4	133.717	970.364
Toplam	2.120.203	2.530.075

Grup 1 - Yeni müşteriler (3 aydan kısa süredir müşteri olanlar)

Grup 2 - Kamu kurum ve kuruluşları

Grup 3 - Önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış mevcut müşteriler (3 aydan uzun süredir müşteri olanlar)

Grup 4 - Önceki dönemlerde tahsilat sıkıntısı yaşanmış, ancak gecikmeli olsa da tahsilat yapılmış mevcut müşteriler (Grup 1 ve 2 hariç)

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar için yaşlandırma analizi

30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
3 aydan kısa	86.765	9.354
3-12 ay arası	1.120	403
Toplam	87.885	9.757

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Şüpheli ticari alacak karşılığının 30 Eylül 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren ara dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	2.593	2.593
Dönem içerisindeki artış	98	-
Dönem içerisindeki tahsilatlar	(15)	-
30 Eylül	2.676	2.593

Kısa vadeli ticari borçlar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Ticari borçlar	5.827.508	3.799.352
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 31)	59.029	80.273
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenen finansman gideri	(6.274)	(1.589)
Toplam kısa vadeli ticari borçlar (net)	5.880.263	3.878.036

7. Diğer alacaklar ve borçlar**Kısa vadeli diğer alacaklar:**

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Sigorta tazminat alacakları	16.807	2.607
Verilen depozito ve teminatlar	10.663	16.267
Personelden alacaklar	9.113	6.941
Şüpheli diğer alacaklar	737	738
Eksi: Şüpheli diğer alacaklar karşılığı	(737)	(738)
Toplam	36.583	25.815

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

8. Stoklar

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
İlk madde ve malzeme	854.244	939.327
Yarı mamuller	695.151	545.730
Mamuller	673.049	526.884
Ticari mallar	11.716	12.074
Yoldaki mallar	670.483	169.266
Diğer stoklar	13.747	10.994
	2.918.390	2.204.275
Stok değer düşüklüğü karşılığı	-	(102.114)
Toplam	2.918.390	2.102.161

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla, stok değer düşüklüğü karşılığı bulunmamaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, stok değer düşüklüğü karşılığının 36.535 bin TL'si mamullerden, 63.346 bin TL'si yarı mamullerden, 2.233 bin TL'si ticari mallardan kaynaklanmaktadır. Stok değer düşüklüğü karşılığı satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmektedir.

Stok değer düşüklüğü karşılığının 30 Eylül 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	102.114	90.204
Dönem içerisindeki artışlar	-	-
Dönem içerisindeki iptaller	(102.114)	(90.204)
30 Eylül	-	-

9. Finansal yatırımlar

Satılmaya hazır finansal yatırımlar:

		30 Eylül 2016		31 Aralık 2015
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş.	100,00	4.000	100,00	4.000
		4.000		4.000

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

		30 Eylül 2016		31 Aralık 2015
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar
OPET Petrolcülük A.Ş.	40,00	851.107	40,00	762.217
		851.107		762.217

28 Aralık 2006 tarihinde Opet hisselerinin satın alımından doğan 189.073 bin TL'lik şerefiye tutarı mali tablolarda özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların üzerine sınıflandırılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

30 Eylül 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlardaki değişimler aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	762.217	726.494
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların;		
Mali yıl karlarındaki pay	130.147	43.178
Dağıttığı temettü	(42.000)	(70.000)
Yabancı para çevrim farkları	743	7.358
30 Eylül	851.107	707.030

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların özet mali tabloları (etkin ortaklık payı öncesi) aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Dönen varlıklar	2.411.867	2.173.587
Duran varlıklar	2.145.612	1.993.748
Toplam varlıklar	4.557.479	4.167.335
Kısa vadeli yükümlülükler	1.821.569	1.729.243
Uzun vadeli yükümlülükler	1.080.825	1.005.232
Özkaynaklar	1.655.085	1.432.860
Toplam kaynaklar	4.557.479	4.167.335

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Satış gelirleri (net)	14.457.963	5.420.888	13.918.355	5.230.004
Brüt kar	853.127	346.945	651.703	260.724
Faaliyet karı	453.705	215.622	280.520	156.622
Net dönem karı	325.367	153.689	107.945	84.503

11. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller 4.621 bin TL tutarındaki arsalardan oluşmaktadır (31 Aralık 2015 – 4.621 bin TL). Yatırım amaçlı arsaların makul değerleri yapılan değerlendirme çalışmaları kapsamında 38.117 bin TL olarak tespit edilmiştir (31 Aralık 2015 – 38.117 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar

	1 Ocak 2016	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2016
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	48.844	-	-	-	48.844
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	3.525.298	-	99.442	(30)	3.624.710
Binalar	695.372	-	8.620	-	703.992
Makine, tesis ve cihazlar	11.149.479	84	200.220	(3.441)	11.346.342
Taşıt araçları	619.383	123.177	1.403	(285)	743.678
Döşeme ve demirbaşlar	105.955	511	7.549	(1.529)	112.486
Yapılmakta olan yatırımlar	499.904	369.071	(321.854)	-	547.121
Diğer maddi duran varlıklar	1.488	-	-	-	1.488
	16.645.723	492.843	(4.620)	(5.285)	17.128.661
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(1.129.120)	(107.769)	-	30	(1.236.859)
Binalar	(174.083)	(11.158)	-	-	(185.241)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.664.377)	(236.748)	-	3.104	(3.898.021)
Taşıt araçları	(139.883)	(25.444)	-	254	(165.073)
Döşeme ve demirbaşlar	(57.230)	(11.342)	-	1.462	(67.110)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.286)	(64)	-	-	(1.350)
	(5.165.979)	(392.525)	-	4.850	(5.553.654)
Net defter değeri	11.479.744				11.575.007

	1 Ocak 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2015
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	48.862	-	-	(18)	48.844
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.656.919	-	256.466	(2)	1.913.383
Binalar	444.122	-	38.230	(133)	482.219
Makine, tesis ve cihazlar	5.692.599	-	160.636	(1.067)	5.852.168
Taşıt araçları	516.853	89.212	8.312	(247)	614.130
Döşeme ve demirbaşlar	80.955	658	9.234	(1.649)	89.198
Yapılmakta olan yatırımlar	6.921.974	979.815	(479.670)	-	7.422.119
Diğer maddi duran varlıklar	1.367	122	-	-	1.489
	15.363.651	1.069.807	(6.792)	(3.116)	16.423.550
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(998.696)	(56.548)	-	-	(1.055.244)
Binalar	(160.461)	(7.447)	-	133	(167.775)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.381.748)	(211.863)	-	885	(3.592.726)
Taşıt araçları	(112.480)	(20.657)	-	247	(132.890)
Döşeme ve demirbaşlar	(45.681)	(8.546)	-	1.638	(52.589)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.192)	(69)	-	-	(1.261)
	(4.700.258)	(305.130)	-	2.903	(5.002.485)
Net defter değeri	10.663.393				11.421.065

Şirket, Fuel Oil Dönüşüm projesi kapsamında yapılan yatırımını tamamlamış olup, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 7.229.540 bin TL aktifleştirmeye yapmıştır. İlgili aktifleştirmeye ilişkin borçlanma maliyetine son verilen 1 Mart 2015 tarihinden itibaren amortisman hesaplanmaya başlanmış olup, 30 Eylül 2016 tarihinde sona eren döneme ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda toplam 181.337 bin TL'lik amortisman giderinin 165.906 bin TL'lik kısmı satılan malın maliyetinde, 15.431 bin TL'lik kısmı genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar (devamı)

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 392.525 bin TL'lik (30 Eylül 2015 – 305.130 bin TL) amortisman giderinin 363.344 bin TL'lik (30 Eylül 2015 – 262.694 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde, 2 bin TL'lik (30 Eylül 2015 – 2 bin TL) kısmı pazarlama giderlerinde, 29.179 bin TL'lik (30 Eylül 2015 – 42.434 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde yer almaktadır.

13. Maddi olmayan duran varlıklar

Diğer maddi olmayan duran varlıklar:

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla diğer maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2016	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2016
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	57.087	-	3.124	-	60.211
Geliştirme giderleri	61.981	-	1.496	-	63.477
	119.068	-	4.620	-	123.688
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(30.418)	(4.759)	-	-	(35.177)
Geliştirme giderleri	(29.241)	(8.939)	-	-	(38.180)
	(59.659)	(13.698)	-	-	(73.357)
Net defter değeri	59.409				50.331

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla diğer maddi olmayan varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2015
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	49.933	-	3.725	-	53.658
Geliştirme giderleri	54.096	-	3.067	(70)	57.093
	104.029	-	6.792	(70)	110.751
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(25.436)	(3.744)	-	-	(29.180)
Geliştirme giderleri	(18.024)	(8.285)	-	6	(26.303)
	(43.460)	(12.029)	-	6	(55.483)
Net defter değeri	60.569				55.268

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 13.698 bin TL'lik (30 Eylül 2015 – 12.029 bin TL) itfa payı giderinin; 10 bin TL'lik kısmı satılan malın maliyetinde (30 Eylül 2015 – 10 bin TL), 13.688 bin TL'lik kısmı genel yönetim giderlerinde (30 Eylül 2015 – 12.019 bin TL) yer almaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Peşin ödenmiş giderler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler	52.676	47.484
Peşin ödenen yatırım kredisi sigorta giderleri (*)	28.883	32.158
Verilen sipariş avansları	26.857	28.133
Mahsup edilecek vergi ve fonlar	27.331	24.318
Toplam	135.747	132.093

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Peşin ödenen yatırım kredisi sigorta giderleri (*)	84.109	105.400
İlişkili olmayan taraflara verilen sabit kıymet avansları	131.852	54.894
İlişkili taraflara verilen sabit kıymet avansları (Not 31)	38.385	17.963
Peşin ödenen diğer giderler	565	1.438
Toplam	254.911	179.695

(*) Şirket, Fuel Oil Dönüşüm Projesi için almış olduğu yatırım kredilerinin sigortalarını ilk kullanım sırasında peşin olarak ödemiştir. Bu giderler kredilerin vadesi süresince itfa olacaktır.

15. Diğer varlık ve yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Tecil edilen Katma Değer Vergisi ("KDV")	513.831	289.514
Tecil edilen Özel Tüketim Vergisi ("ÖTV")	101.851	75.497
Gelir tahakkukları (*)	6.716	448.312
Diğer çeşitli dönen varlıklar	7.189	11.049
Toplam	629.587	824.372

(*) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 448.312 bin TL'lik gelir tahakkukunun 445.148 bin TL'si 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren vadeli mal alım-satım işlemlerinin gelir tahakkukundan oluşmaktadır. İlgili gelir tahakkuku satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiş olup 8 Ocak 2016 tarihi itibarıyla tahsil edilmiştir. 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemlerinden gelir tahakkuku bulunmamaktadır.

Diğer duran varlıklar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Yedek parça ve malzeme stokları	1.011.954	879.473
Diğer	871	952
Yedek parça ve malzeme stokları değer düşüklüğü karşılığı	(27.506)	(27.506)
Toplam	985.319	852.919

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Diğer varlık ve yükümlülükler (devamı)

Kısa vadeli diğer yükümlülükler:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek ÖTV	1.440.983	1.253.987
Gelir payı	958.040	827.793
Tecil edilen KDV	513.831	289.514
Ödenecek KDV	452.307	239.207
Tecil edilen ÖTV	101.851	75.497
Ödenecek vergi ve yükümlülükler	17.131	37.381
Diğer	4.799	3.587
Toplam	3.488.942	2.726.966

Tecil edilen ÖTV ve KDV, ihraç kayıtlı satışların ÖTV ve KDV tutarından oluşmaktadır ve aynı zamanda varlıklarda "Diğer dönen varlıklar" içerisinde ve yükümlülüklerde "Kısa vadeli diğer yükümlülükler" içerisinde yer almaktadır. Söz konusu satışların ihracat işlemlerinin gerçekleştiği belgelendiğinde, tecil edilen bu vergiler vergi dairesi tarafından terkin edilerek "Diğer dönen varlıklar" da yer alan ÖTV ve KDV tutarları, "kısa vadeli diğer yükümlülükler" ile karşılıklı olarak mahsuplaştırılmaktadır.

Petrol Piyasası Kanunu gereğince, rafinericilerin ulusal stok bulundurma yükümlülüğü kapsamındaki sorumluluğu nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu mahiyetteki stokların depolama ve idame maliyeti, tüketici fiyatlarına ilave edilen, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ("EPDK") tarafından azami 10 ABD dolar/ ton'a kadar belirlenecek olan ve değerlendirilmesi EPDK tasarrufunda olan gelir payı ile karşılanır. Rafinericilerin haricinde petrol ürünlerinin ithalatı durumunda ise bu gelir payı rafinericiye ithalatçı tarafından ödenir.

Grup, bu konuyu düzenleyen Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin ilgili maddesinin yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Ocak 2005'ten itibaren akaryakıt satışları ve rafinerilerin dışındaki kuruluşların yaptığı akaryakıt ithalatı üzerinden gelir payı toplamaktadır.

Grup, akaryakıt üzerinden toplanan gelir payına ek olarak Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Yönetmeliği gereğince 16 Eylül 2005 tarihinden itibaren LPG için de gelir payı toplamaya başlamıştır.

Petrol Piyasası Kanunu uyarınca oluşturulan Ulusal Petrol Stoku Komisyonu, toplanan gelir paylarının banka hesabında bloke edilerek muhasebesinin Tüpraş Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi ve hesapta biriken tutarın gecelik repo ile değerlendirilmesi kararını almıştır.

Bu kararlara istinaden 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla hesaplanan 958.040 bin TL (31 Aralık 2015 – 827.793 bin TL) tutarında gelir payları kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilmeksizin "Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler" içerisinde muhasebeleştirilmektedir. Hesaplanan Gelir Payı'na ilişkin olarak bankalarda bloke gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilen 953.512 bin TL'lik tutar, "Nakit ve Nakit Benzerleri" içerisinde "Gelir payı (bloke)" olarak sınıflandırılmaktadır (31 Aralık 2015 – 823.645 bin TL) (Not 4).

Diğer uzun vadeli yükümlülükler:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Tesise katılım payı	1.464	1.611
Toplam	1.464	1.611

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

16. Ertelenmiş gelirler

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Alınan sipariş avansları	749	21.430
Ertelenmiş gelirler	1.427	1.681
Toplam	2.176	23.111

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Ertelenmiş gelirler	2.367	2.560
Toplam	2.367	2.560

17. Karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar:

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Kıdeme teşvik primi karşılığı	9.240	5.325
Personel prim tahakkukları	47.637	2.627
Toplam	56.877	7.952

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Kıdem tazminatı karşılığı	151.736	144.547
Kullanılmamış izin günleri karşılığı	42.842	41.904
Kıdeme teşvik primi karşılığı	3.294	7.522
Toplam	197.872	193.973

Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına "Kıdeme Teşvik Primi" adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır.

Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla 5 yıllık kıdeme ulaşan kapsam içi çalışanlara 45 günlük, 10 yıllık kıdemi olanlara 55 günlük, 15 yıllık kıdemi olanlara 70 günlük, 20 yıllık kıdemi olanlara 80 günlük, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 günlük ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında, her kıdem kademesi için bir defaya mahsus olmak üzere kıdemlerini doldurdukları ayın ücretleriyle birlikte ödenir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	12.847	10.850
Dönem içerisindeki artışlar	5.791	5.669
Dönem içerisindeki ödemeler	(6.104)	(2.964)
30 Eylül	12.534	13.555

Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla 4.297,21 TL (31 Aralık 2015 - 3.828,37 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
İskonto oranı (%)	%4,60	%4,60
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	%99,52	%99,52

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un Türkiye'de kayıtlı bağlı ortaklıkları ile müşterek yönetime tabi ortaklığının kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla geçerli olan 4.297,21 TL üzerinden hesaplanmaktadır (31 Aralık 2015 - 3.828,37 TL).

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	144.547	132.587
Faiz giderleri	11.221	8.115
Dönem içerisindeki artışlar	18.755	17.160
Dönem içerisindeki ödemeler	(22.787)	(13.427)
30 Eylül	151.736	144.435

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)**Kullanılmamış izin günleri karşılığı:**

Kullanılmamış izin günleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	41.904	37.265
Dönem içerisindeki artışlar	6.327	5.750
Dönem içerisindeki ödemeler	(5.389)	(3.046)
30 Eylül	42.842	39.969

Diğer kısa vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Dava karşılığı	15.605	13.405
EPDK katkı payı	22.181	17.883
Sürastarya karşılığı	13.185	11.032
Diğer	24.461	20.332
Toplam kısa vadeli borç karşılıkları	75.432	62.652

30 Eylül 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren ara dönemler için kısa vadeli borç karşılıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Dava karşılığı	EPDK katılma payı	Vergi cezası karşılığı	Sürastarya karşılığı	Diğer	Toplam
1 Ocak 2016	13.405	17.883	-	11.032	20.332	62.652
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	2.200	13.240	-	2.153	4.129	21.722
Dönem içerisindeki ödemeler	-	(8.942)	-	-	-	(8.942)
30 Eylül 2016	15.605	22.181	-	13.185	24.461	75.432
1 Ocak 2015	13.743	14.635	54.998	1.658	16.920	101.954
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	158	15.441	-	12.579	549	28.727
Dönem içerisindeki ödemeler	(297)	(8.914)	(54.998)	-	-	(64.209)
30 Eylül 2015	13.604	21.162	-	14.237	17.469	66.472

EPDK katılma payı, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca, rafinericilik lisansı sahiplerinin yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının EPDK tarafından her yıl belirlenen katılma payı oranı ile çarpılmak suretiyle hesaplayarak ödemesi gereken katkı payı tutarını ifade etmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Vergi Cezası

24 Temmuz 2013 tarihli Özel Durum Açıklamasında belirtilen Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu tarafından Şirket nezdinde başlatılan vergi incelemesi sonucunda vergi inceleme elemanları tarafından eleştiri konusu yapılan hususlara ilişkin olarak düzenlenen Vergi İnceleme Raporları ile Vergi ve Ceza İhbarnameleri Şirket'e 8 Ocak 2015 tarihinde tebliğ edilmiştir. Toplam 65,6 milyon TL vergi aslı, 94,4 milyon TL vergi ziyai cezası talep edilen Vergi ve Ceza İhbarnameleri ile ilgili olarak 26 Şubat 2015 tarihinde Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma hükümleri kapsamında Merkezi Uzlaşma Komisyonu ile gerçekleştirilen görüşme sonucunda tarh edilen tüm tutarlar için faiz dahil toplam 54.998 bin TL ödenmesi konusunda uzlaşma sağlanmış olup, söz konusu ceza 18 Mart 2015 tarihinde ödenmiştir.

18. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Personele borçlar	19.378	54.495
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	19.188	15.634
Toplam	38.566	70.129

19. Diğer borçlar

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Alınan depozito ve teminatlar	11.000	14.288
Toplam	11.000	14.288

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. Türev araçlar

	30 Eylül 2016				31 Aralık 2015			
	Rayiç değerler				Rayiç değerler			
	Alım Kontrat Tutarı	Satım Kontrat Tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler	Alım Kontrat Tutarı	Satım Kontrat Tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler
<i>Nakit akış riskinden korunma amaçlı</i>								
Faiz haddi swap işlemleri	1.874.512	1.874.512	-	14.537	1.947.631	1.947.631	-	14.838
Çapraz kur sabit faiz swap işlemleri	863.524	668.581	16.892	22.478	855.177	682.228	18.845	21.026
Vadeli mal alım-satım işlemleri	375.147	427.803	-	57.968	-	-	-	-
<i>Alım satım amaçlı</i>								
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	3.017.183	3.110.029	-	30.391	-	-	-	-
Vadeli mal alım-satım işlemleri	2.111.555	2.163.757	-	56.967	172.450	162.217	-	4.515
Kısa vadeli türev araçlar			16.892	182.341			18.845	40.379
<i>Nakit akış riskinden korunma amaçlı</i>								
Faiz haddi swap işlemleri	1.874.512	1.874.512	-	39.815	1.947.631	1.947.631	-	7.280
Çapraz kur sabit faiz swap işlemleri	863.524	668.581	219.034	10.837	855.177	682.228	250.027	19.964
Uzun vadeli türev araçlar			219.034	50.652			250.027	27.244
Toplam türev araçlar			235.926	232.993			268.872	67.623

30 Eylül 2016 tarihleri itibariyle vadeli döviz işlemleri, Tüpraş'ın çeşitli finans kuruluşları ile imzaladığı ve 30 Aralık 2016 tarihinde sona erecek olan toplam 663.000 bin ABD doları ve 230.000 bin Avro alım karşılığında 2.843.966 bin TL satım yükümlülüğü doğuran ve toplam 30.000 bin ABD doları ve 50.000 bin Avro satım karşılığında 266.073 bin TL alım yükümlülüğü doğuran forward işlemlerden oluşmaktadır.

30 Eylül 2016 tarihi itibariyle faiz haddi swap işlemleri, Tüpraş'ın 573.529 bin ABD doları (31 Aralık 2015 – 611.765 bin ABD Doları) cinsinden ve Ditaş'ın 46.499 bin Avro (31 Aralık 2015 – 53.142 bin Avro) cinsinden uzun vadeli kredilerinin değişken faizli taksit ödemelerini nakit akış riskinden korunma amacıyla sabit faizli taksit ödemeleri ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. Türev araçlar (devamı)

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla çapraz kur sabit faiz swap işlemleri, Tüpraş'ın 200.000 bin ABD doları cinsinden ve dövizde endeksli sabit faiz oranına sahip uzun vadeli tahvillerinin 463.875 bin TL tutarlı ve Türk Lirasına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden (31 Aralık 2015 – 200.000 bin ABD doları) ve Tüpraş'ın 88.235 bin ABD doları cinsinden ve dövizde endeksli değişken faizli uzun vadeli borçlanmalarının toplam 204.706 bin TL tutarlı ve Türk Lirasına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden (31 Aralık 2015 – 94.118 bin ABD doları) oluşmaktadır.

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla vadeli mal-alım satım işlemleri ürün crack sabitleme işlemleri, swap işlemleri ile sıfır maliyetli koridor işlemlerinden oluşmaktadır. Ürün crack sabitleme işlemleri toplam 990 bin varil benzin stokları için yapılmış ve bu işlemlerin ağırlıklı ortalama sabitleme marjı 9,045 ABD Doları/varil, vadesi 31 Aralık 2016'dır. Swap işlemleri toplam 6.550 bin varil ham petrol stokları için yapılmış ve bu işlemlerin ağırlıklı ortalama sabit fiyatı 47,04 ABD Doları/varil, vadesi 31 Aralık 2016'dır. Sıfır maliyetli koridor işlemleri toplam 5.400 bin varil ham petrol stokları için yapılmış ve bu işlemlerin ağırlıklı ortalama alım fiyatı 41,28 ABD Doları/varil, ağırlıklı ortalama satım fiyatı 52,94 ABD Doları/varil, vadesi 31 Aralık 2016'dır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemleri ürün crack sabitleme işlemlerinden oluşmaktadır ve toplam 3,9 milyon varil benzin stokları için yapılan işlemlerin ağırlıklı ortalama sabitleme marjı 15,21 ABD Doları/varil, vadesi 31 Mart 2016'dır.

21. Devlet teşvik ve yardımları

Şirket, 2 Ağustos 2010 tarihi itibarıyla Araştırma ve Geliştirme Merkezi Belgesini almış olup Araştırma ve Geliştirme Merkezi ve yürütmüş olduğu teşvikli Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı ("TEYDEB") Projeleri ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında araştırma ve geliştirme indirimi, gelir vergisi stopaj teşviki, sosyal güvenlik primi desteği ve damga vergisi istisnası teşviklerinden yararlanmaktadır. Bu kapsamda 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla Şirket'in, Ar-ge merkezi kapsamında yaptığı harcamaları 8.303 bin TL (30 Eylül 2015 – 6.654 bin TL) ve TEYDEB kapsamında yaptığı harcamaları 4.088 bin TL'dir (30 Eylül 2015 – 2.714 bin TL). 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla Şirket'in toplam Ar-ge harcamalarının 5.166 bin TL'si (30 Eylül 2015 – 2.431 bin TL) teşvik geliri olarak kaydedilmiştir.

Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. İlgili yasa kapsamında Şirket, yeni yatırımları nedeniyle yapacağı yatırım harcamalarının %30'unu vergi matrahından %50 oranında, yatırım nihayetlenip gelir elde edilmeye başladığında indirim konusu yapabilecektir. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Şirket Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamalarının %50'sini, vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Bu kapsamda Şirket, 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla 7.969.662 bin TL (31 Aralık 2015 – 7.969.662 bin TL) yatırım harcaması yapmış olup gelecek dönemlerde kullanabileceği 3.656.588 bin TL (31 Aralık 2015 – 3.656.588 bin TL) vergi aktifini elde etmiştir. Şirket, kullanılmayan yatırım indirimleri için hesaplanan 122.432 bin TL tutarındaki yeniden değerlendirme kazancını 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla mali tablolarına yansıtmıştır. Ayrıca Şirket, Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla oluşan vergi matrahından 471.537 bin TL'yi mahsup etmiştir (31 Aralık 2015 - 344.638 bin TL). Şirket, Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında ayrıca KDV istisnası, KDV iadesi, gümrük vergisi muafiyeti, sigorta primi işveren hissesi desteği ve faiz desteği teşviklerinden yararlanmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

21. Devlet teşvik ve yardımları (devamı)

Şirket 11 Nisan 2013 tarihinde demir yolu ile şehirlerarası yük taşımacılığında kullanılacak olan 75.000 bin TL değerindeki vagonların satın alınması için T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, faiz desteği, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirim oranı (%80), yatırıma katkı oranı (%40), sigorta primi işveren hissesi desteğidir (7 yıl).

Şirket 23 Eylül 2014 tarihinde Batman Rafinerisi Modernizasyon projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, vergi indirim oranı (%90), yatırıma katkı oranı (%50) ve faiz desteğidir.

Şirket 9 Ekim 2013 tarihinde İzmir Rafinerisi Yağ Arıtma ve Flare Gazı Geri Dönüşümü konulu çevre projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, faiz desteği ve gümrük vergisi muafiyetidir.

Şirket 27 Ekim 2015 tarihinde Kırıkkale Rafinerisi Modernizasyon projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, vergi indirim oranı (%60), yatırıma katkı oranı (%25) ve faiz desteğidir.

Grup, 5510 sayılı kanun kapsamında %5 sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaktadır.

30 Eylül 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un devlet teşvik ve yardımlarından gelirleri (tamamı konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir) aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2016	30 Eylül 2015
SGK teşvikleri	22.512	17.893
Faiz desteği	7.915	17.065
Ar-Ge teşvikleri	5.166	2.431
Toplam	35.593	37.389

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler

	30 Eylül 2016		31 Aralık 2015	
Alınan teminatlar:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:
Alınan teminat mektupları		1.596.584		2.138.941
- TL Teminat mektupları	1.036.009	1.036.009	919.053	919.053
- USD Teminat mektupları	149.258	447.162	374.064	1.087.627
- EUR Teminat mektupları	30.112	101.202	37.189	118.172
- Diğer para cinslerinden teminat mektupları	-	12.211	-	14.089
Teminat senetleri		29.488		24.039
- TL Teminat senetleri	29.488	29.488	24.039	24.039
Alınan garanti mektupları		199.795		195.380
- TL Garanti mektupları	50.000	50.000	50.000	50.000
- USD Garanti mektupları	50.000	149.795	50.000	145.380
Toplam alınan teminatlar		1.825.867		2.358.360
Verilen teminatlar:				
Teminat akreditifleri		450.217		305.121
- USD Teminat akreditifleri	143.916	431.159	99.796	290.168
- EUR Teminat akreditifleri	3.738	12.563	4.706	14.953
- Diğer para cinslerinden teminat akreditifleri	-	6.495	-	-
Teminat mektupları		1.414.100		459.304
- TL Teminat mektupları	583.829	583.829	400.570	400.570
- USD Teminat mektupları	277.136	830.271	20.200	58.734
Gümrüklere verilen teminat mektupları ve kefaletler		1.316.796		1.541.278
- TL Teminat mektupları	1.276.466	1.276.466	1.503.147	1.503.147
- EUR Teminat mektupları	12.000	40.330	12.000	38.131
Bankalara verilen kefaletler		314.128		225.073
- USD Kefaletler	50.783	152.141	17.474	50.807
- EUR Kefaletler	48.199	161.987	54.842	174.266
Toplam verilen teminatlar		3.495.241		2.530.776

30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla alınan teminatlar müşteri ve satıcılardan alınan teminatlardan oluşmaktadır. Verilen teminatlar ise genellikle kamu kuruluşlarına ve gümrük dairelerine verilen teminatlardan oluşmaktadır. 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla bankalara verilen kefaletler, Grup'un konsolidasyon kapsamında olan şirketlerinin kullandığı 308.415 bin TL (31 Aralık 2015 - 219.671 bin TL) tutarındaki krediler ve 5.713 bin TL (31 Aralık 2015 - 5.402 bin TL) tutarındaki türev işlemler için verilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Grup'un 30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibariyle teminat/rehin/ipotek/kefalet pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	3.181.113	2.305.703
- TL	1.860.295	1.903.717
- USD	1.261.430	348.902
- EUR	52.893	53.084
- Diğer	6.495	-
B.Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı (*)	314.128	225.073
- USD	152.141	50.807
- EUR	161.987	174.266
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
D.Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
iii) C maddesi kapsamına Girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	3.495.241	2.530.776

(*) Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilen kefaletler ile ilgili 30 Eylül 2016 tarihi itibariyle 1.117 bin TL komisyon tahakkuk etmiştir (30 Eylül 2015 – 1.157 bin TL).

23. Özkaynaklar

Şirket'in 30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2016	Ortaklık payı (%)	31 Aralık 2015	Ortaklık payı (%)
Enerji Yatırımları A.Ş.	127.714	51	127.714	51
Halka açık kısım	122.705	49	122.705	49
Toplam	250.419	100	250.419	100
Sermaye düzeltme farkları	1.344.243		1.344.243	
Ödenmiş sermaye toplamı	1.594.662		1.594.662	

Sermaye düzeltme farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirketin kayıtlı sermayesi 500.000 bin TL olup, işbu sermaye, her birinin nominal değeri 1 Kr olmak üzere 50.000.000.000 adet hisseye bölünmüştür. Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kuruş ("Kr") (31 Aralık 2015 -1 Kr) kayıtlı nominal bedeldeki 25.041.919.999 adet A grubu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait bir adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

23. Özkaynaklar (devamı)

Şirket Ana Sözleşmesi gereği C grubu hissedara yönetim kurulunda 1 üye ayrılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını etkileyebilecek herhangi bir kararın alınması, C grubu hissedarının onayına bağlıdır.

Kanuni değerlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler, ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda bahis geçen tutarların Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir. Şirket'in 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerinin tutarı 331.337 bin TL'dir (31 Aralık 2015 – 163.401 bin TL).

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtılabilmektedir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Tüpraş'ın yasal kayıtlarındaki dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarı 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla 2.831.396 bin TL'dir. Bu kaynakların 1.698.998 bin TL'lik enflasyon düzeltme farklarından ve 8.097 bin TL'lik diğer sermaye yedeklerinden oluşan kısmı temettü olarak dağıtılması halinde vergiye tabi olacaktır.

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla sona eren ara dönem içinde, 2015 yılı net dağıtılabılır dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı ve ikinci tertip yedek akçelerden toplam 1.627.725 bin TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması taahhüt edilmiş ve tamamı ödenmiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef ortaklara, %650 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 6,5 TL brüt, 6,5 TL net temettü ödemesi, diğer hissedarlara %650 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 6,5 TL brüt, 5,5250 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

24. Hasılat ve satışların maliyeti

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Yurtiçi satışlar	19.963.183	8.128.998	22.140.297	8.840.232
Yurtdışı satışlar	4.406.077	1.436.865	5.916.877	1.657.625
Hizmet gelirleri	79.353	29.732	85.861	24.258
Brüt satışlar	24.448.613	9.595.595	28.143.035	10.522.115
Eksi: Satış iskontoları	(339.231)	(138.500)	(120.119)	(70.940)
Eksi: Satıştan iadeler	(13.930)	(6.213)	(28.104)	(5.671)
Net satış gelirleri	24.095.452	9.450.882	27.994.812	10.445.504
Satılan mamul maliyeti	(19.909.015)	(7.956.517)	(23.756.777)	(8.621.067)
Satılan ticari mallar maliyeti	(2.078.035)	(554.401)	(1.371.860)	(604.541)
Satılan hizmet maliyeti	(58.548)	(22.483)	(29.257)	(7.210)
Brüt kar	2.049.854	917.481	2.836.918	1.212.686

Satışların maliyeti:

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Kullanılan hammadde ve sarf malzemeleri	18.148.836	7.373.074	22.209.610	8.039.556
Satılan ticari mal maliyeti	2.078.035	554.401	1.371.860	604.541
Enerji giderleri	720.013	243.202	697.452	261.016
Personel giderleri	387.849	131.767	344.677	126.453
Amortisman ve itfa payları (Not 12-13)	363.354	121.894	262.704	106.742
Diğer üretim giderleri	347.511	109.063	271.591	94.510
Satışların maliyeti	22.045.598	8.533.401	25.157.894	9.232.818

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

25. Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri**Genel yönetim giderleri:**

	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015
Personel giderleri	228.994	73.094	177.195	65.133
Sigorta giderleri	61.283	16.994	55.375	24.523
Dışarıdan alınan hizmetler	53.064	24.863	31.663	12.725
Vergi, resim ve harç giderleri	50.425	19.456	48.510	19.007
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12-13)	42.867	14.466	54.453	24.734
Ofis giderleri	22.910	9.217	15.803	5.564
Aidat giderleri	14.666	5.051	14.396	5.073
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	14.451	6.538	15.493	4.359
Kira giderleri	5.611	1.826	8.989	3.466
Bağış ve yardımlar	4.619	3.007	1.043	511
Seyahat ve ulaşım giderleri	1.825	548	1.327	407
Diğer	28.575	8.629	22.390	8.767
Toplam genel yönetim giderleri	529.290	183.689	446.637	174.269

Pazarlama giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Personel giderleri	58.307	21.401	48.470	18.298
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	37.132	12.931	32.574	11.495
Nakliye, depolama ve sigorta giderleri	26.856	11.400	26.212	12.987
Kira giderleri	7.085	2.416	6.349	2.335
Enerji giderleri	5.415	2.532	1.918	586
Reklam giderleri	845	371	1.350	722
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12)	2	1	2	1
Diğer	15.949	4.745	13.945	5.416
Toplam pazarlama giderleri	151.591	55.797	130.820	51.840

Araştırma ve geliştirme giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Personel giderleri	16.059	5.216	13.943	4.416
Lisans giderleri	392	-	1.321	-
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	483	229	157	27
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	91	13	973	165
Diğer	3.568	1.671	679	272
Toplam araştırma ve geliştirme giderleri	20.593	7.129	17.073	4.880

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

26. Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)

Esas faaliyetlerden diğer gelirler:	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015
Vadeli satışlardan kaynaklanan vade farkı gelirleri	84.851	25.322	82.804	29.724
Kira gelirleri	2.560	812	2.297	954
Ticari alacaklardan oluşan kur farkı karı	445	445	12.002	6.664
Ticari borçlardan oluşan kur farkı karı	-	(28.673)	-	-
Diğer	11.990	2.038	6.255	2.783
Toplam esas faaliyetlerden diğer gelirler	99.846	(56)	103.358	40.125

Esas faaliyetlerden diğer giderler:	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015
Ticari borçlardan oluşan kur farkı zararı	(59.658)	(59.658)	(755.345)	(421.603)
Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri	(9.686)	(4.366)	(4.726)	(1.794)
Ticari alacaklardan oluşan kur farkı zararı	-	1.124	-	-
Diğer	(8.344)	(4.141)	(18.040)	(4.335)
Toplam esas faaliyetlerden diğer giderler	(77.688)	(67.041)	(778.111)	(427.732)

27. Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)

	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış karları/(zararları), net	(126)	10	769	557
Toplam yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	(126)	10	769	557

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansman gelirleri/(giderleri)

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015
Finansman gelirleri:				
Finansal borçlardan oluşan kur farkı karı	-	(16.568)	-	-
Mevduat faiz gelirleri	203.841	88.858	116.395	55.343
Mevduatlardan oluşan kur farkı karı	124.874	124.874	467.652	233.275
Türev araçlardan kaynaklanan karlar	-	-	418.192	219.606
Toplam finansman gelirleri	328.715	197.164	1.002.239	508.224
Finansman giderleri:				
Faiz giderleri	(471.297)	(184.453)	(384.144)	(137.316)
Finansal borçlardan oluşan kur farkı zararı	(202.625)	(202.625)	(1.046.148)	(498.253)
Türev araçlardan kaynaklanan zararlar	(77.713)	19.144	-	-
Mevduatlardan oluşan kur farkı zararı	-	68.898	-	-
Diğer	(29.316)	(9.613)	(3.231)	(1.149)
Toplam finansman giderleri	(780.951)	(308.649)	(1.433.523)	(636.718)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri

i) Kurumlar vergisi:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Cari dönem ödenecek kurumlar vergisi	152.702	133.346
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	(95.202)	(4.317)
Kurumlar vergisi karşılığı	57.500	129.029

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 2016 yılı için %20’dir (2015-%20). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Yatırım Teşvik Geliri

Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. İlgili yasa kapsamında Şirket, yeni yatırımları nedeniyle yapacağı yatırım harcamalarının %30'unu vergi matrahından %50 oranında, yatırım nihayetlenip gelir elde edilmeye başladığında indirim konusu yapabilecektir. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Şirket Stratejik Yatırım Teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamalarının %50'sini, vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Bu kapsamlarda Şirket, 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla 7.969.662 bin TL (31 Aralık 2015 – 7.969.662 bin TL) yatırım harcaması yapmış olup gelecek dönemlerde kullanabileceği 3.656.588 bin TL (31 Aralık 2015 – 3.656.588 bin TL) vergi aktifi elde etmiştir. Şirket, kullanılmayan yatırım indirimleri için hesaplanan 122.432 bin TL tutarındaki yeniden değerlendirme kazancını 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla mali tablolarına yansıtmıştır. Ayrıca Şirket, Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla oluşan vergi matrahından 471.537 bin TL'yi mahsup etmiştir (31 Aralık 2015 - 344.638 bin TL).

30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, konsolide bilanço tarihi itibarıyla geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	Birikmiş geçici farklar		Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı	
	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	647.751	523.313	(129.550)	(104.663)
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	31.745	217.134	(6.349)	(43.427)
Peşin ödenmiş giderler	112.992	137.557	(22.598)	(27.511)
Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı	86.591	86.591	(4.330)	(4.330)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü			(162.827)	(179.931)
Yatırım teşvik geliri	7.969.662	7.969.662	3.656.588	3.656.588
Stratejik yatırım teşvik belgesi kapsamında mahsup edilen teşvik geliri			(471.537)	(344.638)
Yatırım yeniden değerlendirme kazançları			122.432	-
Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı	160.954	154.952	32.191	30.990
Stok değer düşüklüğü karşılığı	-	102.114	-	20.423
Kullanılmamış izin ücretleri karşılığı	40.526	39.777	8.105	7.956
Yedek parça ve malzeme stokları için değer düşüklüğü karşılığı	27.506	27.506	5.501	5.501
Dava karşılıkları	15.605	13.405	3.121	2.681
Ertelenmiş finansal gelirler, (net)	4.829	6.011	966	1.202
Mali zararlar	2.305	-	461	-
Diğer	57.198	8.639	11.440	1.731
Ertelenmiş vergi varlığı			3.369.268	3.382.434
Ertelenmiş vergi varlığı - net			3.206.441	3.202.503

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2016	2015
Ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü), net		
1 Ocak	3.202.503	2.623.134
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen	58.658	576.465
Özkaynaklar ile ilişkilendirilen:		
- Riskten korunma kazanç/(kayıpları)	33.520	185.469
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin vergi etkisi	-	(16.310)
Mahsup edilen teşvik geliri	(88.240)	-
30 Eylül	3.206.441	3.368.758

30. Pay başına kazanç

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Ana ortaklığa ait dönem karı	990.299	580.870	1.735.255	750.023
Beheri 1 Kr nominal değerli hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	25.041.920.000	25.041.920.000	25.041.920.000	25.041.920.000
Toplam Kr cinsinden pay başına esas ve nispi kazanç	3,95	2,32	6,93	3,00

31. İlişkili taraf açıklamaları

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu dipnottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir.

- (1) Müşterek yönetime tabi ortaklıklar
- (2) Koç Topluluğu şirketleri
- (3) Nihai ortak

a) Mevduatlar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	3.592.188	1.287.266
Toplam	3.592.188	1.287.266

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)**b) Alacaklar:**

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	178.657	309.098
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	99.604	274.819
Aygaz A.Ş. (2)	53.032	70.583
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	3.485	4.162
Diğer (2)	93	11
Toplam	334.871	658.673

Tüpraş, 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 565.000 bin TL'yi (31 Aralık 2015 – 125.000 bin TL) ilişkili taraflardan ticari alacaklardan düşmüştür.

c) Borçlar:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Aygaz A.Ş. (2)	22.770	17.112
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	8.460	5.559
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	5.870	984
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	3.198	10.667
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	5.573	5.275
RAM Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2)	2.597	648
Ark İnşaat A.Ş. (2)	2.498	12.656
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat, İhracat ve Toptan Tic. A.Ş. (2)	2.371	2.325
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	438	3.510
Setur Servis Turistik A.Ş. (2)	204	536
Koç Holding A.Ş. (3)	-	17.469
Diğer (2)	5.050	3.532
Toplam	59.029	80.273

d) Verilen maddi duran varlık avansları:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	32.441	17.957
Ark İnşaat A.Ş. (2)	5.944	6
Toplam	38.385	17.963

e) Banka kredileri:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	115	-
Toplam	115	-

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

f) Ürün ve hizmet satışları:

	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	2.725.298	1.054.982	3.676.315	1.447.682
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	2.599.678	1.042.762	2.553.095	991.321
Aygaz A.Ş. (2)	222.898	74.808	246.564	82.321
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	18.265	4.668	21.503	6.922
Diğer (2)	4	-	1.084	87
Toplam	5.566.143	2.177.220	6.498.561	2.528.333

g) Mal ve hizmet alımları:

	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015
Aygaz A.Ş. (2)	306.968	120.836	300.171	118.857
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	105.681	42.936	66.369	35.572
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2) (**)	69.716	5.376	82.745	6.912
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	44.241	15.892	51.214	13.190
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	37.747	12.790	34.891	8.995
Koç Holding A.Ş. (3) (*)	23.939	15.285	9.413	4.282
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	17.741	5.563	17.297	7.312
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat, İhracat ve Toptan Tic. A.Ş. (2)	16.042	6.493	16.287	7.794
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	6.385	2.246	5.482	1.828
Diğer (2)	13.251	3.649	20.898	8.320
Toplam	641.711	231.066	604.767	213.062

(*) Nihai ortağımız Koç Holding A.Ş.'nin bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda Şirketimize fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.

(**) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, 30 Eylül 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemlerdeki prim tutarlarını içermektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

h) Sabit kıymet alımları:

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Ark İnşaat A.Ş. (2)	51.482	24.986	45.621	15.097
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	17.902	11.632	93.897	-
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	1.195	852	-	-
Entek Elektrik Üretim A.Ş. (2)	-	-	27.412	-
Diğer (2)	1.589	1.578	1.240	489
Toplam	72.168	39.048	168.170	15.586

i) Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları olarak belirlenmiştir. 30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 24.011 bin TL'dir (30 Eylül 2015 – 9.610 bin TL). Bu tutarın 17.200 bin TL'lik kısmı işten ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelere ilişkin olup, kalan kısmı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır (30 Eylül 2015 – 3.326 bin TL).

j) İlişkili taraflara ödenen finansman giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	-	-	4.376	1.544
Yapı Kredi Faktoring A.Ş. (2)	1.182	189	2.463	33
Toplam	1.182	189	6.839	1.577

k) Vadeli mevduat faiz gelirleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	94.593	37.860	70.480	36.334
Toplam	94.593	37.860	70.480	36.334

l) Yapılan bağışlar:

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dönem içerisinde ilişkili taraflara yapılan toplam bağış tutarı 2.995 bin TL'dir (30 Eylül 2015 – 306 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden yaptığı operasyonları nedeniyle döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmektedir.

Grup'un net finansal yükümlülükleri, esas olarak yurt dışından hammadde ithalatı ve ihracat satışları sebebiyle yabancı para çevrim riskine maruzdur. Grup, söz konusu yabancı para finansal yükümlülüklerden ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır.

Aşağıdaki tablo 30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir. Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	2.954.033	2.144.050
Yükümlülükler	(13.094.107)	(10.446.529)
Net bilanço yabancı para pozisyonu	(10.140.074)	(8.302.479)
Bilanço dışı türev araçlar net yabancı para pozisyonu	3.364.874	855.176
Net yabancı para pozisyonu	(6.775.200)	(7.447.303)

Grup, net yabancı para finansal yükümlülüklerden ve ticari borçlardan ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır. 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu toplam ham petrol ve petrol ürünü stokları tutarı 2.776.013 bin TL (31 Aralık 2015 - 1.962.440 bin TL)'dir (Not 8).

Ayrıca, Grup, 1.495.553 bin ABD Doları (4.480.527 bin TL) tutarındaki RUP yatırım kredilerini, gerçekleşme olasılığı yüksek tahmini ABD Doları cinsinden ihraç gelirleri nedeniyle maruz kalınan ABD Doları/TL spot kur riskine karşı korunma aracı olarak tanımlamış olup; bu kapsamda, 1 Mart 2015'ten itibaren nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulamaktadır (31 Aralık 2015 - 1.709.447 bin ABD Doları (4.970.388 bin TL)). RUP yatırım kredilerinin kur farkı gelir/gideri, ilgili riskten korunma konusu olan kalemin nakit akışları gerçekleşene kadar özkaynaklar altında "Riskten korunma kazanç/(kayıpları)" hesabında muhasebeleştirilmektedir.

İlgili doğal hedge tutarı ve nakit akış riskinden korunma işlemi kapsamında korunma aracı olarak tanımlanan RUP yatırım kredileri hariç, Grup'un 30 Eylül 2016 itibarıyla 481.340 bin TL tutarında net yabancı para fazlası (31 Aralık 2015 – 514.475 bin TL net yabancı para açığı) bulunmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU										
30 Eylül 2016						31 Aralık 2015				
	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer
Ticari Alacaklar	68.185	22.757	2	-	-	31.286	10.757	3	-	-
Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	2.773.721	809.288	103.847	42	-	1.598.597	539.810	9.102	29	-
Diğer	3.496	939	105	-	327	447.514	153.793	87	16	-
Dönen Varlıklar	2.845.402	832.984	103.954	42	327	2.077.397	704.360	9.192	45	-
Diğer	108.631	25.431	9.653	-	-	66.653	1.649	18.347	-	3.558
Duran Varlıklar	108.631	25.431	9.653	-	-	66.653	1.649	18.347	-	3.558
Toplam Varlıklar	2.954.033	858.415	113.607	42	327	2.144.050	706.009	27.539	45	3.558
Ticari Borçlar	3.431.667	1.118.405	22.958	190	3.143	2.628.025	881.949	19.480	(134)	2.345
Finansal Yükümlülükler	1.107.106	350.340	17.116	-	-	1.005.108	331.037	13.401	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	130.772	43.327	288	-	-	15.389	5.023	247	-	-
Kısa Vadeli Yükümlülükler	4.669.545	1.512.072	40.362	190	3.143	3.648.522	1.218.009	33.128	(134)	2.345
Finansal Yükümlülükler	8.384.747	2.464.465	297.981	-	-	6.790.725	2.285.919	45.376	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	39.815	12.543	666	-	-	7.282	1.939	517	-	-
Uzun Vadeli Yükümlülükler	8.424.562	2.477.008	298.647	-	-	6.798.007	2.287.858	45.893	-	-
Toplam Yükümlülükler	13.094.107	3.989.080	339.009	190	3.143	10.446.529	3.505.867	79.021	(134)	2.345
Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	3.364.874	921.236	180.000	-	-	855.176	294.117	-	-	-
Aktif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	3.364.874	921.236	180.000	-	-	855.176	294.117	-	-	-
Pasif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	(6.775.200)	(2.209.429)	(45.402)	(148)	(2.816)	(7.447.303)	(2.505.741)	(51.482)	179	1.213
Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	(10.252.201)	(3.157.035)	(235.160)	(148)	(3.143)	(8.816.646)	(2.955.300)	(69.916)	163	(2.345)
Riskten korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	172.220	57.485	-	-	-	227.882	78.375	-	-	-

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal durum tablosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlere baz duyarlılık analizi özetlenmiştir.

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu				
30 Eylül 2016				
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(945.816)	945.816	(448.053)	448.053
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	724.046	(724.046)	-	-
ABD Doları Net Etki	(221.770)	221.770	(448.053)	448.053
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(79.033)	79.033	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	60.494	(60.494)	-	-
Avro Net Etki	(18.539)	18.539	-	-
TOPLAM	(240.309)	240.309	(448.053)	448.053
31 Aralık 2015				
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(859.283)	859.283	(497.039)	497.039
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	582.556	(582.556)	-	-
ABD Doları Net Etki	(276.727)	276.727	(497.039)	497.039
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(22.217)	22.217	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(22.217)	22.217	-	-
TOPLAM	(298.944)	298.944	(497.039)	497.039

Grup, kullanmış olduğu yatırım kredilerini nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında değerlendirmekte ve bu kredilerden oluşan kur farkı gelir/giderini özkaynaklar altında muhasebeleşirmektedir. Döviz kurundaki %10 artış/azalış etkisi aynı yöntemle hesaplanmakta ve hesaplanan kur farkı döviz kuru duyarlılık tablosunda riskten korunan kısım olarak sınıflanmaktadır. Ayrıca vadeli döviz işlemleri ve çapraz kur sabit faiz swap işlemleri ile korunan kur farkı, döviz kuru duyarlılık tablosunda riskten korunan kısım olarak sınıflanmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

İhracat ve ithalat bilgileri

	1 Ocak - 30 Eylül 2016	1 Temmuz - 30 Eylül 2016	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015
İhracat				
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	4.406.024	1.436.821	5.916.716	1.657.607
Toplam	4.406.024	1.436.821	5.916.716	1.657.607
İthalat				
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	18.151.616	6.789.104	21.358.887	7.688.883
Toplam	18.151.616	6.789.104	21.358.887	7.688.883

33. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.